

องค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4
LEARNING ORGANIZATION AND EFFECTIVENESS OF SCHOOL
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

วรชัญญ์ธรี ประกิ่ง¹
WARATTHAREE PRAKING
ประเสริฐ อินทร์รักษ์²
PRASERT INTARAK

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 และ 3) ความสัมพันธ์ขององค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ใช้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 36 แห่ง เป็นหน่วยวิเคราะห์โดยมีผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดของเซ็งเก้ (Senge) และประสิทธิผลของสถานศึกษาตามแนวคิดของมอท์ (Mott) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์การแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเรียนรู้ของทีม ด้านแบบแผนทางความคิด ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ และด้านความเชี่ยวชาญของบุคคล ตามลำดับ
2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ด้านความยืดหยุ่นในการบริหาร และด้านการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ตามลำดับ
3. องค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : องค์การแห่งการเรียนรู้ / ประสิทธิภาพของสถานศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research were to determine: 1) learning organization in school under the secondary educational service area office 4, 2) the effectiveness of school under the secondary educational service area office 4, and 3) the relationship between learning organization and effectiveness of school under the secondary educational service area office 4. The 36 schools under educational service area office 4 were the unit of analysis. The respondents consisted of a director, a deputy director or an acting deputy director, and teacher, with the total of 144 respondents. The research instrument was an *opinionnaire about* learning organization based on Senge,'s concept and school effectiveness based on Mott,'s concept. The statistics used for analyzing the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and pearson's product moment correlation coefficient.

The findings revealed as follows:

1. learning organization in schools under the secondary educational service area office 4 as a whole and each aspect, were at a high level; ranking from the highest to the lowest arithmetic mean : Building shared vision, Team learning, Systems thinking, Mental models and Personal mastery.
2. The effectiveness of school under the secondary educational service area office 4 as a whole were at a high level. When considered in each aspects found at a high level 3 aspects. The sort by arithmetic mean form highest to lowest : Adaptability, Flexibility, and Positive attitude. While the positive attitude was at a moderate level.
3. There was significance relationship between learning organization and effectiveness of school under the secondary educational service area office 4, as a whole and each aspects at .01 level.

KEY WORD: LEARNING ORGANIZATION / SCHOOL OF EFFECTIVENESS

บทนำ

การศึกษาจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ทำให้บุคคลในชาติมีคุณภาพ มีศักยภาพเพื่อเป็นกำลังอันสำคัญในการพัฒนาประเทศนั้น ต้องอาศัยกระบวนการจัดการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ การศึกษาช่วยสร้างความรู้ ความคิด ทักษะ เจตคติให้คนไทยรู้จักตนเอง รู้จักชีวิต เข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อม ที่ตนอาศัยและนำความรู้ ความเข้าใจมาแก้ไขปัญหา รวมทั้งสร้างสรรค์ชีวิตและสังคมให้ดีขึ้น สถานศึกษามีบทบาทและมีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพของคน เนื่องจากการดำเนินงานในสถานศึกษามีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนโดยตรง

และเป็นองค์กรที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการเพื่อให้ นักเรียนมีคุณภาพสถานศึกษาจึงมีภารกิจที่ต้องจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ให้นักเรียนมีคุณภาพต้องอาศัยบริหารงานด้านต่างๆ ในโรงเรียน โดยเฉพาะการบริหารงานด้านวิชาการถือเป็นงานหลักของโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ จะเห็นว่าคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ และการที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพ พิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของ

สถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและ
บุคคลทุกระดับของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากการศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของ
ปัญหา ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์สำหรับการ
วิจัยไว้ ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 4
- 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4
- 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการ
เรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้รองรับและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ
งานวิจัยที่กำหนดไว้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงกำหนดข้อคำถาม
ของการวิจัยไว้ ดังนี้

- 1) องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4
อยู่ในระดับใด
- 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 อยู่ใน
ระดับใด
- 3) องค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผล
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 4 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบผลลัพธ์ที่
ได้จากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐาน
สำหรับการวิจัยไว้ ดังนี้

- 1) องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4
อยู่ในระดับปานกลาง

- 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 อยู่ใน
ระดับปานกลาง

- 3) องค์การแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กัน
กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพ ถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัยและบรรลุ
วัตถุประสงค์ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ข้างต้น จึงมีขั้นตอน
การดำเนินการจากการจัด เตรียมโครงการวิจัยโดย
ศึกษาปัญหา นิยามปัญหา วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
พร้อมทั้งรวบรวมแนวคิด หลักการ ทฤษฎีเพื่อเป็นข้อมูล
ในการจัดทำโครงร่างการวิจัยและนำเสนอต่อภาควิชา
เพื่อขออนุมัติ จากนั้นสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยโดย
ได้รับความจากอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปให้
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เมื่อได้รับการแก้ไขและตรวจสอบ
แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล
และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นเป็นขั้นตอนการ
สรุปข้อค้นพบ อภิปรายผล นำเสนอต่อคณะกรรมการผู้
ควบคุมการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะ แล้ว
จัดพิมพ์รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 40 แห่ง จำแนก
เป็นสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดปทุมธานี 20 แห่ง
และสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสระบุรี 20 แห่ง

ผู้ให้ข้อมูล

จากโรงเรียนที่สุ่มได้กำหนดผู้ให้ข้อมูล
โรงเรียนละ 4 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการและรอง
ผู้อำนวยการ หรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่แทน 2 คน และ
ครูผู้สอน 2 คน รวมทั้งสิ้น 144 คน

ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน

2. ตัวแปรต้น เป็นตัวแปรเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามแนวคิดของเซ็งเก้ (Senge) ประกอบด้วย 5 ตัวแปรย่อย คือ

2.1 การคิดอย่างเป็นระบบ (Systems thinking) (X_1) หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์ความรู้กับสิ่งแวดล้อมของบุคคลอย่างเป็นระบบ ทุกคนมีความคิดแบบองค์รวมร่วมกันทั้งระบบ พฤติกรรมของแต่ละบุคคลมีความสัมพันธ์กันในเชิงเหตุและผลที่ต่อเนื่องกัน และแนวคิดของแต่ละคนสามารถเปลี่ยนแปลงระบบการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

2.2 ความเชี่ยวชาญของบุคคล (Personal mastery) (X_2) หมายถึง บุคคลที่มีการเรียนรู้ที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงของตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อขยายขีดความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานไปสู่วิสัยทัศน์ของตนเองและองค์กร ให้เป็นที่รู้จักและแยกแยะเรื่องราวที่สำคัญออกจากเรื่องราวที่เล็กๆ รู้จักจัดลำดับความสำคัญในการปฏิบัติงานเป็นบุคคลที่สร้างวิสัยทัศน์ของตนเอง และร่วมแบ่งปันระหว่างเพื่อนในองค์กร และยังเป็นผู้ที่มีทักษะและเชี่ยวชาญในการสร้างพลังให้เกิดขึ้นในตนเองเพื่อไปสู่วิสัยทัศน์ของตนเอง

2.3 แบบแผนทางความคิด (Mental models) (X_3) หมายถึง ความเชื่อ ค่านิยม เจตคติ ข้อสรุปหรือภาพลักษณ์ที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบและวิธีคิดและความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งการแสดงออกทางพฤติกรรมที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

2.4 วิสัยทัศน์ร่วมกัน (Building shared vision) (X_4) หมายถึง ความคิดเห็นร่วมกันของคนในองค์กรเพื่อสนับสนุนสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งรวมถึงพันธกิจ ค่านิยม และความคิด ความเชื่อที่

คล้ายกัน ส่งผลให้มีการร่วมทำกิจกรรมที่มีจุดหมายเดียวกันในที่สุด

2.5 การเรียนรู้ของทีม (Team learning) (X_5) หมายถึง การตระหนักถึงความร่วมมือ การแบ่งปันการทำงานเป็นทีม การทำงานแบบเครือข่าย เป็นการทำงานที่ไม่ใช่เพียงแต่การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ต้องร่วมมือกันแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่องระยะยาว และริเริ่มสร้างสิ่งใหม่ ๆ เพื่อสร้างการแข่งขันสร้างพลังร่วมอันจะทำให้องค์การอยู่รอดและเจริญเติบโต

3. ตัวแปรตาม คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y_{tot}) ตามแนวคิดของมอทท์ (Mott) ซึ่งประกอบด้วย ประสิทธิภาพของสถานศึกษา 4 ประการ ดังนี้

3.1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (productivity) (Y_1) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการในโรงเรียนทั้งด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน รวมถึง การจัดบรรยากาศและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม จนทำให้นักเรียนในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่สูง

3.2 การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก (positive attitude) (Y_2) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานมนสถานศึกษาทั้งด้านการบริหาร และอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย รู้จักพัฒนาตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

3.3 การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา (adaptability) (Y_3) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน การปรับหลักสูตร เพื่อให้สถานศึกษาปรับตัวได้อย่างเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

3.4 ความยืดหยุ่นในการบริหาร (flexibility) (Y_4) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในการช่วยกันแก้ปัญหาต่างๆ ทั้งด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอนนักเรียนและ

รับผิดชอบอื่น ๆ จนประสบความสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ (Forced choice)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดของเซ็งเก้ (Senge) ประกอบด้วย 1) การคิดอย่างเป็นระบบ (X_1) 2) ความเชี่ยวชาญบุคคล (X_2) 3) แบบแผนทางความคิด (X_3) 4) วิสัยทัศน์ร่วมกัน (X_4) 5) การเรียนรู้ของทีม (X_5)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y_{tot}) ตามแนวคิดของมอท์ (Mott) ซึ่งประกอบด้วย 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (Y_1) 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก (Y_2) 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา (Y_3) 4) ความยืดหยุ่นในการบริหาร (Y_4)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามโดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการสร้างและปรับปรุงพัฒนาแบบสอบถามภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) และนำมาปรับแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of

for Item Objective Congruence) โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.5 – 1.00

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ให้ข้อมูลในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 แห่ง แห่งละ 4 ฉบับ จำนวน 32 ฉบับ โดยผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ที่ทำหน้าที่ฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนเป็นผู้ให้ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .987

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเรียนคนฉบับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ผ่านหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอนของสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สำหรับสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการได้ ส่วนสถานศึกษาที่ติดขัดด้วยข้อจำกัดด้านความพร้อมด้านเวลาของผู้วิจัยหรือเป็นสถานที่คมนาคมไม่สะดวก ผู้วิจัยใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยวิธีการลงทะเบียนพร้อมทั้งแนบซองเปล่าและติดแสตมป์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย โดยส่งไป 144 ฉบับ ได้กลับคืนมา 144 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ศึกษา และข้อคำถามที่ต้องการทราบในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์องค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิผลของสถานศึกษา ใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ขอบเขตของค่ามัชฌิมเลขคณิตตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ตามรายละเอียด ดังนี้

มัชฌิมเลขคณิต 4.50 ถึง 5.00 แสดงว่า องค์การแห่งการเรียนรู้/ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

มัชฌิมเลขคณิต 3.50 ถึง 4.49 แสดงว่า องค์การแห่งการเรียนรู้/ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

มัชฌิมเลขคณิต 2.50 ถึง 3.49 แสดงว่า องค์การแห่งการเรียนรู้/ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

มัชฌิมเลขคณิต 1.50 ถึง 2.49 แสดงว่า องค์การแห่งการเรียนรู้/ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

มัชฌิมเลขคณิต 1.00 ถึง 1.49 แสดงว่า องค์การแห่งการเรียนรู้/ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearsson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 144 คน ส่วน

ใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 ส่วนเพศชาย มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67

อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีอายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 35.42 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 30 – 40 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 24.31 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 และน้อยที่สุดคือ อายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 19.44

อายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ อายุราชการน้อยกว่า 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด 52 คน คิดเป็นร้อยละ 36.11 รองลงมา คือ อายุราชการ 21 – 30 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 อายุราชการมากกว่า 30 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 21.53 และน้อยที่สุด คือ อายุราชการ 10 – 20 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 17.36

ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 53.47 รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 43.06 และน้อยที่สุดคือ ระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.47

ตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นครู จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 1- 5 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมา คือ มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 6- 10 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 25.69 มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันมากกว่า 20 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 11- 15 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 11.81 มีประสบการณ์การทำงานใน

ตำแหน่งปัจจุบันน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 และน้อยที่สุด คือ มีประสบการณ์การ

ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 16 - 20 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์การแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวม

(N=36)

ข้อที่	องค์การแห่งการเรียนรู้	$\bar{x}$	SD	ระดับ
1	การคิดอย่างเป็นระบบ (X_1)	4.39	0.50	มาก
2	ความเชี่ยวชาญของบุคคล (X_2)	4.36	0.44	มาก
3	แบบแผนทางความคิด (X_3)	4.39	0.42	มาก
4	วิสัยทัศน์ร่วมกัน (X_4)	4.43	0.46	มาก
5	การเรียนรู้ของทีม (X_5)	4.43	0.47	มาก
รวม (X_{tot})		4.40	0.41	มาก

จากตาราง พบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$, $SD = 0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ วิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{x} = 4.43$, $SD = 0.46$)

การเรียนรู้ของทีม ($\bar{x} = 4.43$, $SD = 0.47$) แบบแผนทางความคิด ($\bar{x} = 4.39$, $SD = 0.42$) การคิดอย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 4.39$, $SD = 0.50$) ความเชี่ยวชาญของบุคคล ($\bar{x} = 4.36$, $SD = 0.44$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวม

(n = 36)

ข้อที่	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	$\bar{x}$	SD	ระดับ
1	ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (Y_1)	3.99	0.63	มาก
2	การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก (Y_2)	4.16	0.60	มาก
3	การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา (Y_3)	4.38	0.53	มาก
4	ความยืดหยุ่นในการบริหาร (Y_4)	4.34	0.60	มาก
รวม (Y_{tot})		4.22	0.52	มาก

จากตาราง พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ($\bar{x} = 4.22$, $SD = 0.52$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา

($\bar{x} = 4.38$, $SD = 0.53$) ความยืดหยุ่นในการบริหาร ($\bar{x} = 4.34$, $SD = 0.60$) การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก ($\bar{x} = 4.16$, $SD = 0.60$) และความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{x} = 3.99$, $SD = 0.63$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

(n = 36)

ประสิทธิผลของ สถานศึกษา องค์การแห่งการเรียนรู้	ความสามารถใน การผลิตนักเรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง (Y ₁)	การพัฒนา นักเรียนให้มี ทัศนคติใน ทางบวก (Y ₂)	การปรับเปลี่ยน และพัฒนา สถานศึกษา (Y ₃)	ความยืดหยุ่น ในการบริหาร (Y ₄)	ภาพรวม (Y _{tot})
การคิดอย่างเป็นระบบ (X ₁)	.457**	.630**	.625**	.569**	.650**
ความเชี่ยวชาญของบุคคล (X ₂)	.381**	.457**	.490**	.455**	.508**
แบบแผนทางความคิด (X ₃)	.396**	.483**	.584**	.558**	.575**
วิสัยทัศน์ร่วมกัน (X ₄)	.450**	.534**	.566**	.504**	.585**
การเรียนรู้ของทีม (X ₅)	.448**	.564**	.638**	.613**	.644**
ภาพรวม (X _{tot})	.476**	.597**	.647**	.602**	.661**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง พบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .661$) ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้โดยภาพรวม (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษารายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายคลึงกันทุกด้าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เรียงลำดับดังนี้ ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($r_{xy} = .647$) ด้านความยืดหยุ่นในการบริหาร ($r_{xy} = .602$) ด้านการพัฒนาให้นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($r_{xy} = .597$) และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($r_{xy} = .476$) นอกจากนี้องค์การแห่งการเรียนรู้ทุกด้านยังมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายคลึงกันกับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ (Y_{xy} = .650) ด้านการเรียนรู้

ของทีม (Y_{xy} = .644) ด้านวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Y_{xy} = .585) ด้านแบบแผนทางความคิด (Y_{xy} = .575) และด้านความเชี่ยวชาญของบุคคล (Y_{xy} = .508)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถให้กับบุคลากร เช่น การจัดปฐมนิเทศให้กับบุคลากร เพื่อให้ทราบภาระงานเมื่อเริ่มเข้าสู่องค์การ และมีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อทบทวนความรับผิดชอบในหน้าที่ภาระงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมถวิล ศิลปคนธรรพ์ ที่ศึกษาการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่พบว่า โดย

ภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเรียนรู้ของทีม ด้านความเชี่ยวชาญบุคคล ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ และด้านแบบแผนทางความคิด

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานภายในสถานศึกษาโดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน เพื่อดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนด การดำเนินงานแต่ละกิจกรรมต้องมีการวางแผนกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร การใช้อำนาจหน้าที่การบริหารในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทศวรรณ เพ็งพุด ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ทั้งโดยภาพรวมและราย

ด้านมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ทุกด้าน โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ค่ามัชฌิมเลขคณิตขององค์การแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีผลทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากตามไปด้วย ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สามารถวิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน เพื่อให้สามารถทำงานให้ทันตามที่กำหนด สนับสนุนวิสัยทัศน์ภารกิจ และกลยุทธ์ขององค์การ รวมทั้งสามารถบริหารงานและบุคคลในสถานศึกษาของตนได้เป็นอย่างดี มีการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพขององค์การ ส่งผลให้สถานศึกษามีการบริหารงานที่มีคุณภาพ ครูและบุคลากรมีประสิทธิภาพ มีการจัดการเรียนการสอนเป็นที่น่าสนใจ เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารและตรวจสอบการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา มีราศรี ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ในทิศทางเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนทุกด้านมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. จากการศึกษา พบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความเชี่ยวชาญบุคคล มีค่ามัธยฐานเลขคณิตต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากร ภายในสถานศึกษาเห็นถึงความสำคัญในการเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และศึกษาดูงาน มีการพัฒนาตนเอง ทั้งพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

2. จากการศึกษา พบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่ามัธยฐานเลขคณิตต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยการการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ และมีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สร้างพฤติกรรม

การเรียนรู้ที่ดี ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมการประกวดแข่งขันทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

3. จากการศึกษา พบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรให้ความสำคัญกับการดำเนินงานภายในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการทำงาน มีความยืดหยุ่นในการทำงาน นำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนางาน ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานด้วยความเต็มใจ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและทำให้สถานศึกษามีประสิทธิผลอย่างสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยในอนาคต ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางในการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

รายการอ้างอิง

- ทศวรรณ เพ็งพุ่ม. “ปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2553.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล, กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม, 2553.
- ภารดี อนันต์ธานี. หลักการแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, การบริหารการเปลี่ยนแปลง, กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.
- สมถวิล ศิลปคนธรรพ์. “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.
- สุจิตรา มีราศรี. “ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 2555.
- John W. Best, *Research in Education*, (Englewood Cliffs New Jersey : Prentice Hall, 1970).

Lee J. Cronbach, **Essential of Psychological Testing**, 3rd ed. (New York : Harper & Row Publisher, 1974).

Rensis Likert, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, **วิธีการทางวิจัยพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด)**, พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพมหานคร : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2543